

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.	Megjelenik	SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.	minden vasárnap.	Budapest, IV. Egyetem-utca 4 sz.

A lesállítás.

Irta: *Argus.*

A lesállítás, a csendőrségi szolgálatnak egyik nélkülözhetetlen eszköze.

Miként a vadász lezre várja azt a vadat, a melyet hosszabb utána járás mellett sem közelíthet meg annyira, hogy lövésre kaphassa, éppen úgy a csendőr is csak lesállítások tartása mellett érhet tetten egyes raffinált közártalmu vagy gyanus egyént. Csak lesállítások tartása mellett győződhetik meg annak összeköttetéseiről s bizonyíthatja rá a büncselekmények elkövetését.

De a mint a vadásznak is, csak hosszabb megfigyelés és pihentetés által sikerül egyes vad járásait megtalálni s a lesállítás helyét és idejét ehhez képest meghatározni, éppen olyan hosszús megfigyelés és pihentetés kell ahhoz, hogy valamely közártalmu egyén által követett utirányt megállapíthassuk, összeköttetéseiről meggyőződhessünk. A lesállítás tehát már csak akkor ér valamit, ha mindezeket tudjuk s ehhez képest a lesállítás helyét és idejét a célnak megfelelően megállapíthatjuk. Mindezek nélkül teljesen céltalan munkát végzünk és haszontalanul pazaroltuk el időnket.

Hogy a lesállításra minden örskörletben szükség van, azt a csendőr előtt magyarázni és bizonyítani felesleges. S bár senki nem tartotta nyilván, hogy a csendőrség fennállása óta, az egész ország területén hány és mely eredményeket értek el lesállítások tartása által, mégis bizonyossá vehetjük, hogy a lesállítás már sok és szép eredményt biztosított a csendőrségnek. És bizonyos az is, hogy a lesállítások helyének és idejének észszerű megválasztása, ha egyszer nem, de másszor megbozza a kívánt eredményt.

A csendőrségi szolgálat követelte eljárásához képest a lesállást előidéző okok két nemét különböztetjük meg.

Ezek egyike az, a mely a szolgálatot teljesítő csendőrt, a csendőrségi II. szolgálati utasítás 47. §-lik bekezdése értelmében arra kötelezi, hogy: ha valahol gyanusnak látszó dolgot vagy körülményt vesz észre, de annak mibenléte fölül még nincs tisztában, akkor óvatos útról, a kellő tájékozás megszerzése végett, egyidejűleg a tény helyszínéhez lehetőleg közel és észrevétel nélkül megfigyelő állást kell foglalnia. Szóval lesállást kell tartania.

A lesállítás első konkrét eseteire vonatkozó rendelkezés

nem új. Meg volt már ez a régi, sőt a legrégibb szolgálati utasításban is.

Az észlelt lesállításra azonban vajmi ritkán kerül a sor. Évek elmulhatnak, míg egy-egy örjárőrnek hasonló észlelésből kell megfigyelő állást tartania. Különbön is teljesen a szolgálatot teljesítő járőrre, illetve annak vezetőjére van bízva annak meghatározása, vajjon valamely észlelt dolog vagy körülmény eléggé gyanusnak vehető-e arra nézve, hogy annak további fejlődését megfigyelendő lesállítás tartassék.

A másik ok, a mely a rendezőes lesállást időközi rendeletek és az Ált. szolg. hat. VII. fejezet 14. pontja alapján és az ott felsorolt helyeken konkrét esetek előfordulása nélkül is kötelezővé teszi, sőt ugyancsak az említett határozványok VII. fej. 33. pontjának 6. alpontja értelmében egyenesen utasítja is az örparancnokot: hogy a járőrvezetőket, szolgálatba indulás alkalmával, a gyakori lesállítások alkalmazásának figyelmeztetni el ne mulasszák; ha pedig valamely hely, lakás közlekedési, illetve csempészeti stb. fölöttébb gyanusnak tartható és a lesállítások hosszabb időre — 1 órán túl is — való alkalmazását teszi szükségessé, ezt mindannyiszor, a szolgálati meghagyásban előírni is kötelesek az eligazítandó járőrnek; — az örskörlet közbiztonsági viszonyainak rendezettségére, a közártalmu és gyanus egyének és gyanus helyek szükség — és időszeri megfigyelésére való törekvésből önként következik.

Mintán pedig a csendőrségi őrsok szolgálati működésének ellenőrzéséből felsőbb helyen merített tapasztalatok azt igazolták, hogy egyes örsökön nem éppen multokult túltengés mutatkozott a lesállítások előírásánál és észszerűtlenség azok helyének megjelölésénél, tekintettel arra, hogy első különben fontos szolgálati ténykedés nagyban veszélyeztetni a csendőr letti órséget és jogszabályi állapotát, az 1901. évi 6273. eln. sz. sz. honvedelmi miniszteri rendelet akként szabályozta a lesállítások alkalmazása körüli eljárást, hogy lesállítások egyáltalában csak indokolt esetekben és csak ott és akkor tartassanak, a hol és a mikor azokra tényleg szükség van.

Helytelennek tartja e rendelet, hogy minden rendelkezéssel megjelölt járőrnek lesállást írják elő, ha arra szükség nincs is. Annál is inkább, mert a lesállítás észlelt válnak kiküldetése, megfigyelése és valakinek váratlanul való meglepése lévén, természeteként, hogy les-

Villamos és gőzörre berendezett gyár tőlől nem képes olcsón főm és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerszállítója. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, zimbalmó, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszert, hár, stb., míg **Reményi** legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 68.** Árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 68.** Minden költésért díjtalanul. Kísérlet a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön külön árjegyzék kerendő.

állást csak akkor kell tartani, ha arra pozitív ok van. Leszállásokat ok és cél nélkül előírni, sablonszerű haszonélküliség eljárás, a mely csak a legénység testi épességét veszélyezteti.

Ezre rendelet kiadását a következő okok tették szükségessé.

Először is az a körülmény, hogy azt, miként egy-egy őrs-körletben általánosságban hol van szükség a mindenkori szolgálat alkalmával való leszállásra mindaddig, míg annak oka meg nem szűnik, úgy az őrsparancsnoknak, mint az őrs legénységének tudnia kell. Ha azonban a leszállást előidéző ok megszűnt, pl. az ott lakó közártalmu vagy gyanus egyén elhalt vagy elköltözött, vagy éppen hosszabb szabadságra írták büntetését tölteni; vagy valamely gyanus ház vagy korcsma más tulajdonába ment át a előbbi jellege a tulajdonos változása folytán megszűnt, akkor ezen a helyen való további leszállás alkalmazása is feleslegessé válik, a miről szintén tudomással kell bírnia az őrs összes legénységének. Ennélfogva a járőrvezetőktől határozottan megkövetelhető, hogy a leszállások helyének és idejének megválasztásában teljesen kifogástalanul járjanak el; ha pedig arra az őrskörletben való rövid idejű működésük folytán még képtelenek volnának, az őrsparancsnok kötelessége őket ez irányban kellőleg felvilágosítani és kioktatni.

Azt a körülményt pedig, hogy eme általános leszállási helyeken kívül, még különösen hol tartson egy-egy járőr leszállást, a szolgálat közben tapasztalt körülményekből, az őrskörlet közbiztonsági viszonyainak állapotából következtetve a járőröknek magoknak kell felismerniök és ahhoz képest cselekedniök.

Köztudomásu, hogy akkor, mikor a csendőrség Magyarországon a közbiztonsági szolgálat ellátását átvette, a közbiztonsági állapot a lehető legrosszabb lábon állott. Virágoztak az utcai, pusztai csárdák, pástöröcserevények, pusztai csöszházak, melyeknek lakói leginkább gyanus vagy közártalmu egyének lévén, a hozzájuk hasonló vagy éppen velük szimboráskodó büntetetteknek hajlékot adtak, üldözés alkalmával meneküléshétket elősegítettek, s vagy velük együttesen követték el a bűncselekményeket, vagy pedig buszára haszonra való kikiáltás fejében a bűnös után szerzett holmik elrejtésében segítettek, esetleg mint orgazdák vették át azokat a így lakásuk valószínűs bűnfészkek lett.

A körülmények ilyenén állása mellett csak természetes, a csendőri szolgálat követelményeinek megfelelő eljárás volt az, hogy a csendőrijárőröknek, eme büntanyák rövidebb-hosszabb ideig való megfigyelése céljából, általánosan leszállásokat írtak elő. És ha egy ilyen büntanya megfigyelése nem is járt a bűncselekmények vagy büntetettek felfedezése tekintetében mindig sikeres eredménnyel, amint bizonyosan elérték vele, hogy az azokon lakó büntetettek a folyamatos szemelátartást észre vévén, vagy felhagytak a közbiztonságra hátrányos viselkedésükkel, vagy elköltöztek onnan más vidékre. Az

eredmény ennélfogva, ha nem is a szándékolt irányban de mégis meghozta a kellő sikert. Egy büntetettel kevesebb lett.

Ha aztán ebbe a régi bűnfészkekbe, mint az az utóbbi években általánosan tapasztalható volt, egy-egy tisztesség, becsületos család költözött, a melynek figyelemmel tartása felesleges volt, önként következett volna, hogy az ottani leszállások teljesen beszüntessenek. Egyrészt, mert nem volt rá szükség, másrészt, mert elvonták a csendőri tevékenységet hasznosabb dolgoktól.

Ezzel szemben mégis előfordult, hogy egyes sablonhoz ragaszkodó és a szolgálat értékét nem mindenben szemelőlött tartó őrsparancsnokságok, még évek múltán is egy és ugyanazon helyeket írták elő a leszállások megtartására, érthetetlen csökönnyősséggel ragaszkodván elődeiknek még annak idején szükségesszerű, de időközben már szükségtelenné vált eljárásához.

Nem egy őrsön előfordult ugyanis, hogy a régi hírneves pusztai csárdák, csöszházak, ebbeli minőségűek teljes megszűnése és tisztességes lakók vagy tulajdonosok által való elfoglalás után is, hosszú ideig leszállás tárgyát képezték. Senkinek se jutott eszébe, hogy ott a leszállást megszüntesse s az onnan a határ más részébe elköltözött s talán nem oly nyilvános helyen lakó gyanus vagy közártalmu megfigyelésére fordítsa azt az időt, a mit emitt haszontalanul eltöltött. Ezek aztán észre vévén, hogy megfigyelésük szünetel vagy teljesen elmaradt, folytatták a kevés időre félbeszakított háros működésüket ott, a hol elhagyták.

Csakis ezzel lehet megmagyarázni nagyrészt, hogy egyes őrskörletek közbiztonsági viszonyaiban, az irásban mindig kimutatott leszállások daczára sem lehetett javulást észlelni.

A másik körülmény, a mi az idézett rendelet kiadását szükségessé tette, az, hogy a leszállás, miután hosszabb ideig egy helyben való nyugodt és csendes tartózkodást kíván, következményeiben egyike a csendőrségi szolgálat leganyosabb nemének. Ezt mindenki el képzelheti, a csendőr pedig nagyon jól tudja és érzi. Mert, hogy a tavaszi és őszi hűvös, száraz hónapokban a sáros talajon, illetve a téli hidegben, zivataros időben a havon, hosszasan egy helyen való álldogálás nagyban elősegíti az úthulást s ez által a csúszós, köszvényes betegségek keletkezését, s hogy ebből kifolyólag hány és hány bajtársunk lesz rövidebb-hosszabb ideig, vagy teljesen is szolgálatképtelenné, azt példákkal vagy szám adatokkal bizonyítani teljesen felesleges. Élénken igazolja ezt a kórházban gyógykezelték és a felbívizsgálások folytán elhosszítottak nagy száma.

Az is közismert tény pedig, hogy éppen a tavaszi, őszi és téli időszakban fordul elő a legtöbb lopás, rablás és csempészkedés. Eppen ezért alapos megfigyelés tárgyává kell tenni minden őrsparancsnoknak és járőrvezetőnek, hogy a közbiztonsági állapotok mely időben és hol teszik indokolttá a leszállást és hogy mely helye-

A legjobb órák,

legszoliditású órák, egyezőtől a legdrágábbig, egy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

művészképzésben.

••• Javítások 5 évi jótállás mellett. •••

Aranyékek ingyen!

ken van szükség hosszabb ideig tartandó lesállításokra. Ezt csak úgy a régiektől nyert adatokra támaszkodva és indokolatlanul ahhoz ragaszkodva, úgysszólván sablon szerint, elintézni nem lehet. Az őrsparancsnokoknak és a legénységnek mindenkor egyformán kell ismerni, hogy az ősterület mely részében fenyegeti veszély a közbiztonság nyugalmas állapotát. Ismernie kell a közártalmuak közlekedési vonalait és a csempészutakat.

Ezek ugyanis jól megválogatják az utat, a merre eltávoloznak és hazajönnek. Leginkább a kevésbé járt dűlőutakat és gyalogösvényeket választják, a hol nincsenek úgy meglepetésnek kitéve. Ugyanílyen utakat használnak a községekbe való bemenetelre is. A forgalmasabb utvonalakat úgy a határban, mint a községekben elkerülik, haessak lehet.

Mint hogy pedig egy-egy járórnek a számos közártalmu és gyanus egyén lakásait külön-külön megfigyelni, erejét és idejét túlhaladó feladat volna, leghelyesebb és legezélravezetőbb a mellékutakat, gyalogösvényeket lesállítás észlájából felkeresni. Ugyazintén a folyókön és patakokon sem szabad a rendes átjárókhoz ragaszkodni, mert az ilyen helyeket a közártalmuak és a gyanus egyének nemcsak a csendőrség általi meglepetés, hanem a rendszeren közlekedő kocsi- és személyforgalom elleni óvatossághól is kerülik. A büntettes nem igen szeret találkozni senkivel, mert ez által inkognitója veszélyeztetve van.

A régi gyanus csárdák, pusztai csöszházak már eltűntek vagy csak nagyon kevés van belőlük eredeti használatban. A pásztoreserények felügyelete csak nyári időszakra esik. A pusztákon, tanyákon lakó gyanus és közártalmu egyének a saját lakásuk vagy a velük összeköttetésben álló egyének, esetleg orgazdák lakásai közelében feltűnés nélkül és észrevétlenül megfigyelhetők; ellenben a községbeliek megfigyelése a községből, illetve a községbe vezető kisebb és kevésbé forgalmas utazák torkolatánál eszközölhető legezélszerűbben.

Folyókön mentén levő őrzáratokban ki kell puhatólni a rendszer átjárókön (hidakon, réveken) kívül az olyan helyeket, pl. az utvonalaktól félreeső, alacsony illetve menedékes partrészeket, a hol a csónakon való átkelés lehetősége megvan. Ha nappal alapos vizsgálat alá veszzük a terepet az ilyen helyeken, a talált nyomokból a más egyéb jelekből határozottan megállapíthatjuk, hogy járnak-e ott vagy nem. Kisebb folyókönál és patakoknál a gázlóknak alkalmas helyek kípuhatólása ajánlatos.

Az ilyen megfigyelések és tapasztalatok eredményét aztán az őrs legénysége az őrsparancsnokkal, az őrsparancsnok pedig a legénységgel közölje azért, hogy ezekre a hosszabbtartamu lesállítások előírásánál vagy a rövidebbeknek azóbeli meghagyásánál tekintettel lehessen, a járórvezetők pedig a saját elhatározásukból tartandó lesállítások helyét észlészéren megválaszthatassák. Mert a milyen hasznos és eredményes lehet egy, a

észlészérség és alaposág tekintetében jól megválasztott helyen tartott lesállítás a szolgálatra, épp oly hátrányos és csak a drága időt haszontalanul elfecsérlő eljárásra mutat, minden alaposabb indok nélkül, csak úgy találomra megállni és lesállást tartani azért, hogy a járór a követelményszerű, de a helyre nézve meg nem határozott megbízásnak eleget tegyen.

A csendőrségi szolgálat különben is minden tekintetben a leghiválóbb alaposágot, körültekintést és helyes tájékozódást követeli meg. Tartunk szem előtt tehát az ebbeli követelményeket a lesállítások helyének és idejének észlészérség megválasztásában is. Mert a mily hátrányos és súlyos következményekkel jár a szolgáltnak ez a neme a csendőrlégénység egészségi állapotára nézve, s ebből kifolyólag a mennyire elidegenedik a csendőr a észlészérségtől előírt helyeken való s leg-többnyire eredménytelenül végződő s e miatt az ambíció fokozására legkevésbé sem alkalmas lesállásoktól; éppen olyan jó kedvvel és buzgalommal teljesíti azt, ha látja, hogy alapos körültekintés és megindokolt észlészérség vezet az előljarót, a lesállítás helyének és időtartamának meghatározásában.

Végül még szükségesnek találom, hogy a lesálláson való magatartásról egy pár szóval megemlékezzem.

Már maga a lesállítás által elérni szándékolt észl megköveteli, hogy ott tartózkodásunk nyugodt, csendes, szóval a lehető legzajtalanabb legyen. E mellett még a kitartó türelem és az érseki szerveknek nem túlságos megerőltetése is egyik főkövetelmény.

A túlságos türelmetlenség, a látó és halló szerveknek erős megfeszítése ugyazis rossz következményekkel jár. Az ember erejét kimeríti, képzelőtlét feleségassa, folyton alakokat lát és lépteket hall közeledni az egyébként csendes ószakában. Érsekei használhatóságát ekként kimerítvén, éppen a legszükségesebb pillanatban nem vessz észre a törtenteket és meglepődik. S mire meglepetéséből magához tér, könnyen megtörténhetik, hogy a kapóra jött büntettes megugrik, az éj sötétjének leple alatt elmenekül a a remélt és jól megszolgált eredmény oda van.

A lesálláson ennélfogva, ha az eredményt biztosítani akarjuk, türelmesen, nyugodtan, minden felesleges félszkelődés nélkül kell viselkednünk, hogy sem a közeledő figyelmét fel ne keltsük, sem pedig a meglepetés veszélyének ki ne tegyük magunkat.

A megelőző szolgálat eredménye.

Irtá: Mihály Miklós törzsrőrmester.

Több ízben volt már szó a Csendőrségi Lapok hasábjain a megelőző (præventív) szolgálatról s az ekközen tapasztaltaknak más, különösen nyomozó szolgálatnál való előnyös felhasználásáról és értékesítéséről.

Luiknak előtt, a kik nem tudnak a dolog milyére hatolni, haszontalan, észlészérségi időpazarlásnak és csak

Ha fáj a feje

ne tétovázssék, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmarkosabb migráns és fájfájást simlilasztja. — Árú K 1,20. — Kapható minden gyógytárban. Készült Beretvás Tómos gyógyszerész Kásponten. Orvosok által ajánlva. Három dobozról úgy, postát szállítás.

a legénység értéknélküli farasztásának tűnik fel, az őrzőjáratokban való rendező portyázás.

Hiszen nem is más az, mint baszontalan, értéknélküli időpazarlás. Ha a céljat meg nem értjük, ha nem fogjuk fel annak valódi értékét; ha nem célznak megfelelően, hanem amolyan sablonos módon teljesítjük, hogy az előirt tárgyaknál a járőr az előirt időben csak megjelenjen s egy-két unott, mogorva szóval megkérdezi, hogy mi az újság s aztán, csak éppen bevárva a kérdésnek megfelelő rövid, nemleges választ — tovább ballag.

Természetes, hogy ilyen körülmények között semmi eredménye sincs a megelőző szolgálatnak, vagy csak annyi van, hogy az előirt tárgy tulajdonosát vagy lakóját, akit a szolgálati előírásból — talán — névleg már ismer is, a többzóri találkozás után személyében is megismeri. Ez pedig édes kevés arra, hogy szükség esetén más irányban is hasznát vehesse.

Ha figyelembe vesszük, hogy különösen az alföldi örkörletekben, ahol egy-egy őrzőjáratban is 100-nál több kisebb-nagyobb tanya és major van és azoknak tulajdonosai és lakói között, mennyi jóakarato, tisztességes és a csendőrséggel rokonszenvező polgárt találunk és hogy ezeken kívül néhány gyanús vagy közártalmu egyén is mindig akad, akiket még nem ismer az őra legénysége: valóságga értéktelennek kell tekinteni a fentebb említett sablonos módon teljesített szolgálatot.

Értéktelennek, mert hiszen a megelőző szolgálatnak éppen az a célja, hogy személyi ismereteket szerezzünk s a megszerzett ebbeli ismeretek czélszerű felhasználásával, a készülő, tervezett bűncselekményeket már csirájában elfojthassuk, végrehajtani ne engedjük; a már végrehajtottakat pedig könnyebben kideríthessük.

Azt hiszem, ez elég fontos ok arra, hogy a csendőrség az ezekben forgó szolgálatot — annak előnyét és értékét felismerve — a követelményeknek megfelelően teljesítse s az ekként szerzett tapasztalatait és ismereteit a szolgálatra hasznosan értékesítse.

Köteteket lehetne írni azokról az eredményekről, a melyeket a csendőrség az ekként szerzett ismereteinek felhasználásával már elért.

Hiszen igaz, hogy eredményt lehet elérni véletlenül, besugás folytán vagy a kézben levő nyomozásból merített vagy kapott gyanúkok helyes és ötletszerű összefüggésbe hozatalával is. De az is igaz, hogy ugy a véletlenhez, mint a besugáshoz némi előző ismeretek mégis szükségesek. Mert, ha személyismeretünk nincs, besugónk sincs; ellenben, ha besugónk van, azt már előző személyismeretünk alapján szerezhettük csak. Az eféle egyének nem teremnek gombamódra, és ha találunk is imitt amott egyet, abban is feltétlen bizalmat kell előbb gerjeszteni magunk iránt s csak azután vehetjük hasznát.

Éppen így vagyunk a véletlennel is. Ha nem ismerjük X-et vagy Z-t, vagy a vele való találkozásakor nem figyeljük meg annak viselkedését és magatartását, elmehe mellettünk és esetleg elhajthatja a talán másunnan lopott vagy hamis úton szerzett jószágot anélkül, hogy figyelmünket felkeltené. De ha ismerjük, vagy megfigyeljük őt, esetleg tudjuk, hogy a bajt vagy szállított jószággal, még csak kevés idővel előbb is, nem rendelkezett; s hogy vagyoni állapotánál fogva olyanval vagy annyival most sem rendelkezhetik; vagy ha olyan jószágot bajt vagy szállít, amelyet talán éppen keresünk és a találkozás meglepetésszerűen hat rá: már gyanúsá válik előttünk s megállítjuk, kikérdezzük s az ozalatt észlelt viselkedéséből és a tapasztaltakból következtetve

s e következtetések alapján a dolgot tovább firtatva, könnyen eredményt érhetünk el — véletlenül.

Abhoz azonban, hogy egy tervezett bűncselekményt már csirájában elfojthassunk; vagy ha akkor nem is, de még a végrehajtás előtt megakadályozhassunk, már sokkal több és alaposabb megfigyelés, személyismeret és utánajárá s szükséges. És ezeket legjobban és legkevesebb feltűnés nélkül, csak a megelőző szolgálatban, az őrzőjáratok rendező leportyázásai alkalmával szerezhettük meg.

Vannak ugyanis bűncselekmények, melyeknek végrehajtásához hosszabb előkészület, tervezés és több résztvevő toborzása szükséges.

Ilyen, a többek között, a pénzhamisítás is.

A ki pénzhamisításhoz akar fogni, annak először is társakra és pénzre van szüksége. Társakra, akik az eszközök beszerzésére a pénzt adják, a készítésben, forgalomba hozásban és az esetleg becsapható egyének felkeresésében és lépre csalásában segédkezzenek. Addig tehát, míg ezeket megszerzi, hosszabb időre van szüksége.

Ha már most a csendőr gyanút fog, nem ronthat mindjárt ajtóstul a házba, nem foghatja el, sőt fel sem jelentheti a résztvevőket, mert míg alapos, kézenfekvő bizonyítékai nincsenek, minden lépése kudarczczal végződik.

Ezeket hosszabb ideig kell figyelemmel tartani. Utazásuk célját, összeköttetéseiket, levelezéseiket, vásárlásait, rendeléseiket figyelemmel kell kísérni. Ki kell pibatolni, hogy kik, miféle emberek, honnan és mily czélből látogatják őket. Az ekként észlelt eszleletek alapján aztán összeköttetésbe kell lépni a látogatók lakhelyére illetékes rendőri hatóságokkal, őrsparancsnokokkal, hogy az ellenök indítandó nyomozat annak idején a személyek és illetőségük ismerete hiányában fenn ne akadjon s emiatt az eredmény veszélyeztetve ne legyen.

Csak így és a kellő pillanatban való fellépés mellett érhetünk el ebben és sok más esetben is eredményt.

Szép eredményt ért el ilyen módon Zeke Lajos őrmester, most hevesi járásparancsnok jelölt, volt lajosmizsei őrsparancsnok.

Az 1904. évben két izben is jöttek hozzá panasszal, előbb egy hamis 20 koronást, majd egy hamis 50 koronást hozva és jelentették, hogy már régebben és több izben kapott pénzeik között, egyiknél a postán, másiknál egy nagyobb kereskedésben ismerték fel a hamis pénzeket. Ugy általánosságban, emlékezetből meg is nevezték, hogy kiktől, mikor, mennyi és milynemű pénzt kaptak, de hogy a hamis pénzt kitől kapbatták, arról semmit se tudtak mondani.

Zeke őrmester a jelzett egyének után a nyomozást bevezette, de eljárásának semmi eredménye nem lett. Eközben azonban más irányban is pibatolt. Így jött rá, hogy D. G. lajosmizsei lakoshoz gyakran járnak más községbeli idegen emberek.

Miután D. G. semmiféle kereskedéssel nem foglalkozott, sőt másként se ismerte senki szorgalmas, munkás embernek, Zeke őrmester előtt gyanúsak tűnt fel a dolog. Beszélt is e tárgyban a két panasszóssal, de azok batározottan állították, hogy D. G.-től soha pénzt nem kaptak.

Zeke őrmester ennél fogva D. G.-vel szemben fel sem lépett; ellenben ettől az időtől fogva minden lépését, összeköttetését és levelezését — már amennyire ezt a levél felbontása nélkül lehetett — állandóan figyelemmel kísérte. És hogy a megfigyelés eredményesebb le-

Albert János járásőrmester.

Bíró Mihály járásőrmester.

Booskor János járásőrmester.

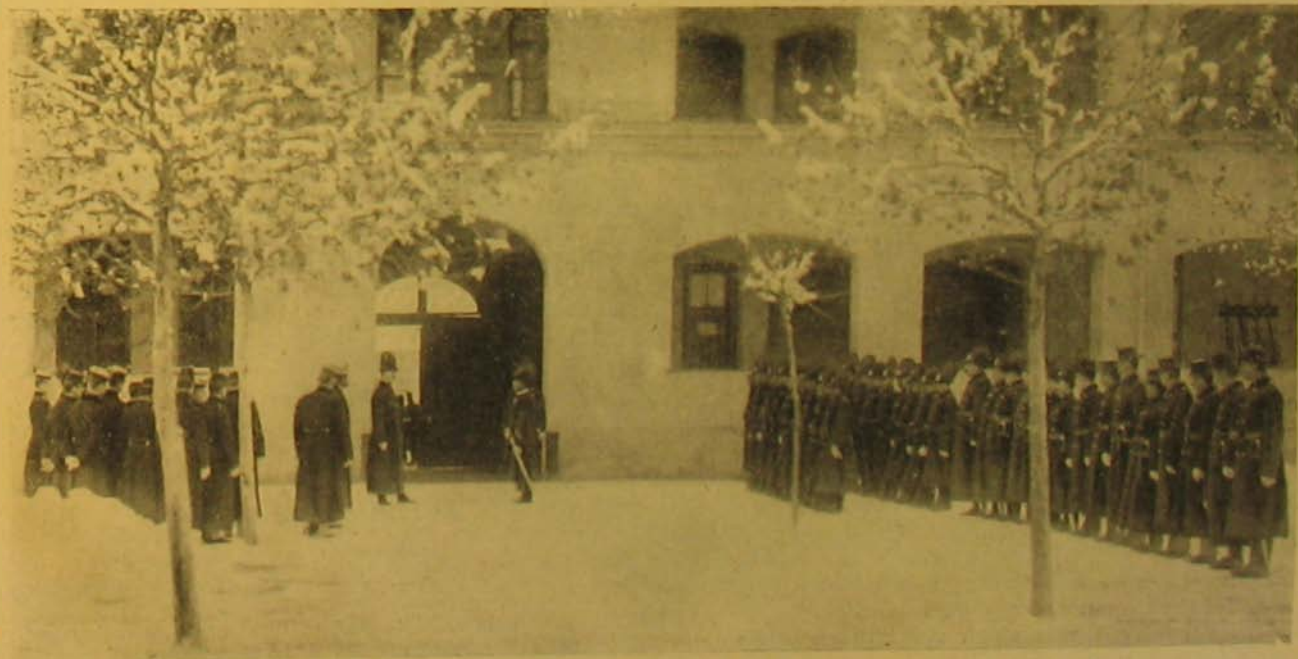
gyen, D. G. megfigyelésével megbizta egyik bizalmas besugóját is.

Eme megfigyelések alapján megtudta Zeke őrmester, hogy D. G. gyakran kap leveleket Kecskemétről, Czegléről, Budapestről s viszont ő is gyakorta küld leveleket ezekre a helyekre; s hogy látogatói leginkább kecskeméti gyanus egyének. Majd, a besugó útján megtudta azt is, hogy D. G. egyik tanyai lakosnak a községbeli lakóházát bérebevette.

Miután saját lakása volt, oly nagy gazdasággal pedig nem rendelkezett, hogy másik lakásra, annak mellék-helyiségeire vagy udvarára lett volna szüksége s tényleg se bele nem költözött, sem pedig semmiféle jószágát vagy rakományát ott el nem helyezte; de azt sem lehetett következtetni, hogy talán magasabb bérért másnak akarná kiadni, mert nem hirdette: alapos volt a gyanu, hogy valamely titkos célra fogja felhasználni azt.

Zeke őrmester ennél fogva folytatta a pibatolozást és bizalmas uton érintkezésbe lépett a kecskeméti rendőrséggel is. S miután a nyomozást vezető rendőrkapitány a legjobb akarattal fogadta a közlést és a megjelölt egyének azoros megfigyelését is kilátásba helyezte, bosszabb ideig összeköttetésben állottak egymással és értesítették egymást megfigyeléseik eredményéről. Segítségökre voltak ebben a postahivatalok vezetői és a vasuti állomások főnökei is.

Ugy 6—8 heti megfigyelés után arról értesült Zeke őrmester a postán, hogy D. G. egyik budapesti gyár címére ajánlott levelet adott fel. Alig egy hétre rá a kecskeméti rendőrségtől is értesítést kapott, hogy D. G. nevére, de K. J. kecskeméti lakos házához címezve — állítólag gépalkatrészekkel terhelt nagy rakasa érkezett attól a budapesti cégétől, melyhez az említett levél ment.

Kitüntetett csendőraltisztek. — Hegedűs János járásőrmester feldiszipése.

Már annál fogva is, hogy Lajosmizse vasútállomás és Budapesthez közelebb is van, mint Kecskemét, D. G. mégis az utóbbi helyre rendelte a küldeményt, gyanusá vált a dolgot. De a gyanút még jobban megerősítette azon körülmény, hogy a K. J.-vel való levelezését már előbből tudták; és hogy sem ennek, sem D. G.-nek semmiféle gépje nem volt, gépalkatrészekre tehát szükségük sem lehetett.

Eme alapos gyanúkok folytán, feltűnés nélkül megtekintették a mintegy 2 mm. súlyú rakaszt, de fel nem bontották. Ellenben a kecskeméti rendőrségnek, az állomásfőnökség jóakarátul megígérte, hogy értesíteni fogja, ha a rakaszért jönnek.

Nyolcz napig kellett várniok. Ekkor, egy délután megjelent az állomáson K. J. és D. G. kocsival, hogy a rakaszt elvigyék. A kiadásnál és kiváltásnál való szokásos formasságokat addig nyújtotta az állomásfőnökség, míg az erről értesített rendőrség kiküldöttje is megérkezett. Ez figyelemmel kísérte őket, sőt a rakasz feltevésénél segélykező egyik vasuti alkalmazott utján azt is megtudta, hogy a rakaszt még aznap Lajosmizsére szállítják. Erről a rendőrség, Zeke őrmestert, táviratilag azonnal értesítette.

Ködös, borongós őszi nap volt. Zeke őrmester, este felé egyik csendőrével a kecskeméti országot melletti tanyára lovagolt s ott lovaikat elhelyezték. Magok pedig, mikor sötét lett, egy-egy bundát vettek fel, hogy meg ne fázzanak és kiültek az országot szélén levő fasorba lesre, várták a D. G. kocsiját.

Majdnem éjfél tájban jött a kocsi. Közeliükben haladt el, s így a derengő holdvilág fényénél D. G.-t megismerték. A mint a kocsi elhaladt, azonnal lóra kaptak és megfelelő távolságban, hogy szem elől ne téveszessék, követték a kocsit egészen a község belsejéig. Itt észrevette Zeke őrmester, hogy nem a D. G. lakása felé, hanem a község tulsó vége felé, a bol a bérelt ház volt, haladtak a kocsival. A kocsin D. G.-n kívül még öten voltak.

Zeke őrmester tehát a laktanyába ment s lovaikat otthagya, társával a már ismert házhoz sietett, de utközben a község házánál két községi közeget is vettek magukhoz.

Az említett házhoz érve, annak hátsó kerítetlen udvarába huzódtak meg és innen nézték végig, miként veszik le és szállítják a házba a rakaszt. A kocsi elment, de a kocsis csakhamar visszajött. Ezalatt Zeke és társai egészen megközelítették a házat, melyből — miután az ablaktáblák be voltak zárva — semmiféle világosság nem látszott. Kihallatszott azonban a rakasz felfeszítése és szétbontása alkalmával a deszkák recsegése.

A mint a kocsis, a ki egyik zinkostárs volt, belépett az utcaajtón, hirtelen elébe ugrottak s mielőtt az csak egy szót is szólhatott volna, megbilincseltek. Aztán kopogtattak az ajtón, inire a bentlevők, kik társukat várták, és semmi meglepetéstől nem tartottak, mindjárt kinyitották az ajtót.

— Árulás! — hangzott az ajtónyitó szava; mire a szobában a világosság kialudt. Menekülniök azonban nem lehetett, mert Zeke és társai már az ajtóban álltak. az ablakon pedig nem mehettek ki, mert vasrács volt rajta. Ezenél fogva Zeke őrmesternek a törvény nevében való felszólítására a lámpát meggyújtották, a szoba ajtaját kinyitották, mire a járőr tagjai az udvaron elfogott és a konyhában talált két egyénnel beléptek.

Ott állt előttök már akkor egy teljesen új sokszorosító (nyomdaszerű) gép, kiemelve a rakaszból, különféle festékanyagok, papír és lemezek.

A meglepett emberek aztán pár kérdésre beismerték, hogy D. G. kezdeményezése folytán — a felmutatott metszetek felhasználása mellett — 20 és 50 koronásokat akartak készíteni.

A járőr, az előtalált tárgyakat mind lefoglalta; az embereket pedig, kik közül három kecskeméti, kettő pedig más községbeli volt, D. G.-vel együtt elfogta.

A bíróság arra való tekintet el, hogy nevezettek még a kísérletnek is csak a kezdetén voltak, csakhamar mindannyit szabadon bocsátotta, annál is inkább, mert azt, hogy a már előbb forgalomba hozott 20 és 50 koronásokat ők készítették és hozták volna forgalomba, rájuk bizonyítani nem lehetett.

Az eredmény azonban így is megvolt, mert a hosszúság megfigyelés, puhatolás — tehát a megelőző szolgálat alapján és eredményeképp egy pénzhamisító szövetkezetet teljesen ártalmatlanná tett Zeke őrmester, mielőtt még az államnak vagy magánosoknak kárt okozhattak volna.

Ilyen és ehhez hasonló eredményeket ér el a csendőr, ha hivatását komolyan fogja fel és a megelőző szolgálatot a czéljuk megfelelően teljesíti.

Kitüntetett csendőraltisztok.

— Képekkel.

Kitüntetett altisztjeink feldisítéséről szóló tudósításunkat folytatván, a következőket adjuk közre:

Hegedűs János zentai járásőrmester, hosszu és kötelességű szolgálatai elismerésül és jutalmul, november 23-án vette át *Menkina János* százados szárnyparancsnok kezéből a Legfelsőbb kitüntetést: a koronás ezüst érdemkeresztet.

A feldisítés Ujvidéken, a honvédlaktanya udvarán, a *Kutsek József* ezredes által vezetett cs. és kir. tisztiküldöttség; a *Kleszky Ottó* alezredes, honvéd állomásparancsnok által vezetett honvéd tisztikar, a szárny tisztikara és mintegy 20 főnyi csendőrlégénység részvételével, szép ünnepség keretében történt meg. Az ünnepi beszédet *Menkina* százados mondotta. Szép szavakkal ismertette a kitüntetett altiszt érdemeit s mint követendő példát állította őt a jelenvoltak elé.

A nagy hatást keltő beszéd után a feldisítés, majd a diszszakasz tisztelgése folyt le, a mit aztán diszlakoma követett.

Hasonló ünnepélyes keretekben történt meg *Adorján János* székelykeresztúri járásőrmester feldisítése is december hó 2-án Segesvárott, a ki 20 évet meghaladó szolgálata alatt kifejtett eredményes működéséért és páratlan szorgalmáért kapta a Legfelsőbb kitüntetést.

A kitüntetett altiszt érdemeit petrovinai *Pekri József* százados szárnyparancsnok, gondolatokban gazdag beszédben méltatta. A feldisítés után a diszszakasz tisztelgett a kitüntetett előtt, mire az ünnepély véget ért.

Képeinkben bemutatjuk azokat a kitüntetetteket is, a kiknek arcképei a f. évi 50. számunkból a hely szűke miatt kimaradtak.

Humor a bűnben.

(Mulatságos históriák.)

(Szasszedte: Tábori Kornél.)

(Folytatás.)

Az élet nem szűnik meg a legpompásabb regényeket és boházatokat termelni s noha állítólag nincsen új a nap alatt, ez az esot — a mely egy válópar *ORÁN* megkicsináltatta a bírúkat — egészen új tárgyat hozhat színiállásra.

Adorján János járásörmester feldiszítése Segesvárt.

Nem a legelőkelőbb társaságból valók az eset hősei: a férj B. Antal lakatos, a felesége pedig szakácsnő volt egy O. R. nevű házaspárnál két évvel ezelőtt.

— Nem bírom tovább az asszonyt, — vallotta valóság- gal megtörtén a férj — ha el nem választanak tőle, meg- szököm a házból. Két évig türtem mellette, de most már elég!

Aztán elmondta, hogy miként történt a házasságkötés.

— Két évvel ezelőtt a Gyár-utózában voltam egy lakatos- mester szolgálatában. Könnyelmű legény voltam, örökösen anyagi zavarokkal küzdve s egy napon elhatároztam, hogy segíteni fogok magamon bármiként is. A házban lakott az O. R. házaspár, a kiknek lakásán valami javítást kellett tennie az úr szekrényén, a melyben a pénztét tartja. Az az esztelen gondolatom támadt, hogy álkulcsot készítek a szek- rényhez s meglestem, a mikor mindenki távozott hazulról. Akadálytalanul ment a dolog, bejutottam a szekrényig s éppen felnyitni készültem azt, a mikor váratlanul hazajött a szakácsnő. Képzelműt a rémületemet. Én, a ki mindig becsületes ember voltam, most tönkre voltam téve. Térdre vettem magam a szakácsnő előtt, hivatkoztam ifjú vol- tomra s ez hatott.

— Jól van, — mondta — nem árulom el senkinek... do egy feltétel alatt. Én már régóta szemmel tartom magát, tetszik nekem: vegyen el feleségül.

Nem kell magyaráznom, hogy megadtam magamat. Ha- nem ettől fogva pokollá lett az életem. A feleségem valóság- gos hárpia, folyton szidott, pénzt köve- telt solyemruhára meg borra. Ha aztán tiltakoztam, följelentéssel fenyegetőzött. Most már nem bírom tovább, — tört ki a szegény emberből az elkeseredés — ítéljenek el, ha muszáj, do válaszaszanak el ettől az asszonytól.

A bíróság meg is könyörült rajta.

Egy vidéki városban több rendbeli lopás és betörés miatt vontak felelős- ségre egy K. Jenő nevű embert, a ki olyan erkölcstilozóival védekezett, a melyet érdemes reprodukálni. Mindjárt a tárgyalás elején magát a tolvajok főnökének mondotta s azután így szólt:

— A birtok és tulajdon a kasztrend- szert tartja feenn, a mi a társadalomra nézve káros. Hogy ezt a kaszt- uralmat megsemmisítsük, meg kell tá- madni a birtokot, ott és úgy, a mint lehet. Ezért lettem én tolvaj.

Az egyik károsult előadta, hogy nagyértékű takarékpénz- tári könyveket lopott tőle, mire az imposztor ezt kérdezte tőle:

— Mennyiért és hol vette azokat?

— 1200 koronáért a Központi Néptakarékpénztárban — volt a felelet.

— Látja, akkor a tolvaj nincs ebben a teremben — vá- gott vissza a tolvaj — a tolvajok azok voltak, a kik önnek a csalóbank álbetétes könyveit eladták. Nem értek egy lu- batkát sem és kénytelen voltam valamennyit a tűzbe dobni.

Egy másik károsult azzal állt elő, hogy gyémánt ókszere- ket lopott tőle,

— Biztosítom a törvénytörő urakat, hogy a gyémántok titegéből valók voltak. És így én voltam az, a kit megcsul- tak. Hogy lehet valaki olyan szamar, hogy üvegdarabokat vásárol gyémánt helyett?

A tanúk között volt egy pap is, a kit a törvénytörők meg- akart hiteltetni. A tolvaj a bírósághoz fordult.

— Tiltakozom a meghiteltetés ellen! Csak nem teszik föl, hogy ez a tiszteltemeltő lelkész hazudott? Akkor minék a meghiteltetés?

Mint hogy azonban a formák ezt megkövetelték, a lelkész is mégis meghiteltették, mire a tolvaj így szólt a lelkésznek:

— Nem ismeri azt a parancsot, hogy Isten nevét hiába ajkakra ne vedd? Vagy igazat mondott és akkor hiába ej- tette ki Isten nevét, vagy hazudott és akkor hamisan es- küdött.

Egy nri asszony előadta, hogy egy kétszáz koronás zseb- kendőt lopott tőle a tolvaj.

— Kétszáz korona egy zsebkendőért? — kiáltott az — hisz ez merénylet a szegény néposztály ellen!

Igy válaszolt mindenre az egész tárgyalás alatt. S a bírósá- g, noha komolyságát alig tudta megőrizni, súlyos bünte- tést szabott ki a humoros tolvajra.

A budapesti államrendőrség nemrég köröző-levélet adott ki egy W. A. nevű ember ellen, a ki papi ruhába öltözve, kiülőzött francia dominikánus barátak adta ki magát s több magyar püspököt rászédett. W. Magyarországból Ausztriába szökött, s az osztrák püspököktől, — fólváltva, mint Franciaországból száműzött trappista, dominikánus, szent Ferenczrendi és kartbauzi barát-társai részére szintén nagyobb összegeket csalt ki.

A többi közt az olműzi herceg-érsokoél próbált szeron- esét. Az érsek helyettese több kérdést intézett hozzá, a me- lyekre a barát nem tudott kielégítő választ adni. A mikor az érsek helyettese azt kérdezte tőle, hogy ki a generálisa, zavarba jött és dadogni kezdett.

Rogton rendőrt hozattak, a ki a barátot letartoztatta.

Hegedűs János járásörmester.

Balogh József járásörmester.

Kitüntetett csendőrtisztiek.

Csalás büntette miatt most tartották meg ügyében a vég-tárgyalást. W. az olimiai bírósággal is el akarta hitetni, hogy ő csakugyan kiülőzött francia szerzetes s a mellett a doktori cím is megilleti, mert Buenos-Ayresben letette a jogi doktorátust.

— Tud ön latinul, — kérdezte tőle az elnök.

— Nem tudok — felelte zavartan a vádlott.

— Ha ön jogi doktorátust tett, akkor kell, hogy latinul is tudjon, hisz a Corpus Juris Romanorum latin nyelven van írva.

— Mi spanyol nyelven tanultak a buenoszaireszi jogi fakultácson nem tud senki latinul, felelte nagy derűtséget kelve a vádlott.

A bíróság a csalót tizenöt hónapi súlyos börtönrre ítélte a mintán ott kitöltötte büntetését, kiszolgáltatták a magyar hatóságoknak, a melyek ezintén elítélték.

*

Szegény ruházatú ifjú állított be csomaggal kezében egy ügyvéd lakására és a nagyságos úrral akart beszélni. Bevezették az ügyvédhez.

— Kérem, — mondta titokzatosan — ne tessék kérdezni, honnan itt van egy üveg Mumm-pezség, odaadom egy forintért.

„Lopta” — gondolja magában az ügyvéd, de azért megveszi a Mummot. Este megiszszák. Valóban pompás, igazi Mumm.

Négy nap múlva smét megjelenik az ifjú.

— Nos, mi van? — kérdi az ügyvéd.

Az ifjú titokzatosan

— Pszt! Egy üveg Pommery!

— Az ára?

— Egy forint.

„Ezt is lopta” — gondolja az ügyvéd, de ezúttal is elmulasztja fordultatni magát a lelkiismeretével s megveszi a Pommeryt is egy forintért.

Este megiszszák; valóban pompás, igazi Pommery.

A következő héten már türelmetlenül várja az ügyvéd az ifjút. Az még is jelenik egy — puttonnyal.

— Nos?

Odaság neki:

— Ötven üveggel hoztam. Pommery.

— Ára?

— Ötven forint.

— Az ügyvéd lefizeti. Este kibontják az egyik üveget — czukrosviz van benne.

Kibontják a másodikat, harmadikat, aztán valamennyit — mindben víz van.

Ennyi az egész. Erkölcsestanulástot marékszámra lehetne levonni az esetből, de ezúttal maradjon el. Ellenben álljon itt az erkölcstelen tanulás: a szerény ifjú számadása:

Egy üveg Mumm került öt forintba, eladatott egy forintért. Veszteség négy forint. Egy üveg Pommery-veszteség szintén négy forint. Ez nyolcz forint.

— Ötven üveg szüretlen víznél nyereség: ötven forint. Tiszta haszon: negyvenkét forint.

Egyike az ügynevezett befektetéses családok legszebb eseteinek.

(Folyt. köv.)

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

A községi bíró mint bűnsegéd.

Irta Holdvilág József volt csendőrnagyvezető.

A csendőrség, különösen a szolgálatot teljesítő járőr legnagyobb támaszt vél találói a községelöljáróságban, legfőképpen a bíróban, kinél legtöbbször megfordul a vele gyakorta érintkezik. Nevezetesen pedig azért, mert a községelöljáróság is hivatva van a közbiztonsági szolgálat bizonyos részében való elvégzésére. Kötelessége a csendet és rendet fenntartani, a bűncselekmények elkövetését, ha csak lehetőségében áll, megakadályozni, elkövetett bűnesetekben pedig

jogosult, sőt köteles — addig is, míg a csendőrséget értesíti — a szükséges előnyomozatot megtenni.

A nyomozó járőr első sorban is a községelöljáróságra támaszkodik, tőle várja a legmegbízhatóbb tudósítást. Ebből kifolyólag nagy jelentőséggel bír, hogy a községelöljárósági tagok, különösen a bíró, megbízható egyének legyenek. Azonban tapasztalati tények bizonyítják, hogy nem minden községi bírója felel meg eme feletre fontos követelményeknek. Előfordul, hogy a községi bíró is tagja valamely bűnászövetkezettnek, vagy legalább beleártja magát a bűncselekményekbe.

Fontos tehát, hogy a csendőrség a községelöljárósági tagok, jelesen a bírók megbízhatósága felől teljesen tájékozódva legyen. Ezenélfogva mindaddig, míg teljesen ki nem ismerte emberét, senkinek se higgyen, mert gyakran csalódás követi a bizalmát. A következő eset éppen ezen tényt erősíti meg és azt hiszem nem végezké czéltalan munkát, ha okulás szempontjából megismertetem.

Lássuk magát az esetet.

1901. évi márczius hó 17-én G. községbe a kiskomáromi örs egy járőre megérkezvén, arról értesült, hogy Kis János ottani lakos magát rá ismeretlen tettesek feltörték s abból mintegy 8—10 mm. buzát elloptak. A járőr a nyomozást bevezette, de eredményre nem jutott.

Ez nem lehetett nagyon feltűnő, mert a járőrvezetőt csak kevés idővel előbb helyezték oda, a másodcsenlőr pedig rövid szolgálati idejénél fogva kellő tapasztalatokkal nem rendelkezett, helyi- és személyi ismerete pedig még egyiknek sem volt. Az eredménytelenséget azonban — mint azt Nemes József őrmester őrsparancsnok, ki a pótnyomozást azonnal bevezette s ennek során megállapította — éppen a járőr abbéli ismeretének hiánya idézte elő, hogy F. J. községi bíróban vakon bizott, ez pedig, mintán az egyik tettes az ő keresztfia volt, hogy azt megmenthesse a következményektől, szándékosan félrevezette a járőrt s a gyanút mindig olyanok terelte, a kiknek a cselekmény elkövetésében semmi részük sem volt. Ez idő alatt pedig a valódi tetteseknek sikerült a bűnjelöket elrejtetni és a szökésre való előkészületeket megtenni. Mikor aztán látták, hogy a pótnyomozó járőr rájuk deríti az esetet, megszöktek.

A bíró még a szökésben is segítségre volt, amennyiben saját kocsiján szállította őket egy távolabbi vasutállomásra, hogy annál könnyebben menekülhessenek.

Mindez azonban csak gyanu maradt, mert az őrmesternek sem sikerült oly alapos bizonyítékokat találni, a melyek alapján a bírót feljelentette volna. De azért ez időtől kezdve a nyomozásoknál sohasem vették génybe, sőt egyenesen figyelemmel tartották.

Végre sikerült is egy njobb törvénytelen ségen rajta érni, mely aztán állásába is került.

Ugyanis 1901. év novemberében F. J. sz-i lakos, K. F. p-i lakostól egy darab vörösaszörű egy éves tinó borjút lopott, s elhajtotta D. L. g-i lakos ságorához. Ez a bíró, mint apósa közreműködésével a borjura járlatot váltott s ezzel az egy hét múlva levő sz-i országos vásárra felhajtotta, hogy eladja. Ez okozta vesztüket. Mert, ha tán vártak volna vele, míg a kedélyhangulatok lecsendesednek, akadály nélkül túladhattak volna rajta.

Az ügyben vett értesítés folytán, a kiskomáromi örs is bevezette a nyomozást. Nemes József őrmester, őrsparancsnok úgy intézkedett, hogy a járőrök a vásárra felhajtandó állatokat figyeljék meg, mert jól sejtette, hogy az illető a lopott tinót már ellátta jó járallal, tehát inkább a leírás után indult.

Az ő vidékéről nevezetesen két utvonalon lehetett az állatokat a sz-i vásárra felhajtani. A galamboki és a kiskomáromi utvonalon.

A galamboki utvonala éppen az őrsparancsnok maga került járőrlására. A hajnali órákban több egyén marhákat hajtott, kikkel az ut portyázása közben az ügynevezett galamboki hidnál találkozott. Holdvilágos éjszaka lévén, az őrmester szemügyre vette az állatokat, többek közül egyre teljesen ráillett a lopott állat leírása. Igazolásra is szólította a tulajdonosát, ki magát kellőleg igazolta is. Azonban

Nemes őrmesternek gyanna volt a dolog a bővebben ntanna puhatolt Mikor pedig némi gyanut kovacsolt össze, előfogatót vett, P-ra bajtattott a lopott tinó tulajdonosához a azt magához véve, felbajtottak a z-i vásárra. De mire oda értek, már eladták a lopott, illetve gyanus tinót és sem az eladót, sem a megvásárlóját nem találták.

Később mégia sikerült nyomra akadni és egy sármelléki ember birtokában a tinót megtalálták. A káros a lopott tinót sajátjának ismerte fel és a további nyomozás folyamán sikerült a bíróra is ráderíteni a bűnösséget a mellett, hogy méltó büntetésben részesült, a hivatalától is megfosztották.

Az elmondott esettől az a tanulság, hogy a csendőr soha senkinek és semmi körülmények között ne higgyen és ne bizzék vakon senkiben, hanem a nyomozó közeg gyannját — nem az egyéni gyanut — mindenkiel szemben fenntartsa. Mert különben a túlságos hiszékenység könnyen kárára lehet.

HIREK.

Egy járőr meglövésese. Gere Sándor csendőr és Wittmann László próbacsendőrből állott karancssági őrsbeli járőrt november 8-án este 10 órakor a nógrád-megyei Piliny községben, hol aznap bucsu volt, portyázás közben, eddig ismeretlen tettes vadászfegyverből meglötte. A lövés következtében Gere csendőr nyolcz söréttől Wittmann próbacsendőr pedig három söréttől szenvedtek súlyos sérülést. A járőr meglövésese után, a lövés irányába futva, elfogott egy csendzavarásért három társával általuk kevéssel meglövésük előtt rendre utasított Ondrejka nevű ságufalusi bányász, a kit azonban alibiének kellő igazolása után a járőr ismét szabadon bocsátott. A járőr meglövéséséről, a község bírása által nyomban értesített karancssági őrsparancsnok egy csendőrrel éjjeli 1 órakor a helyszínére érkezve, a nyomozást bevezette, melyet a pilinyi viszonyokkal előbből ismerős Sindler Imre járásőrmester, ipolyenyéki járásparancsnok négy csendőrrel folytatott, de a tettes, annak daczára, hogy a nyomozás során megejtett házkutatások alkalmával 24 vadászatra alkalmas, adó alól elvont fegyvert találtatott és koboztatott el, mindeddig kideríthető nem volt. Gere csendőr a balassagyarmati kórházba, Wittmann próbacsendőr pedig a budapesti honvéd helyőrségi kórházba szállították, a hol jelenleg is ápolás alatt állanak.

Katasztrófa egy bányában. A resiczabányai Dománia nevű kőszénbányában, december 16-án, hajnali két és három óra között a fejtés közben keletkezett széngáz felrobbant. A robbanás következtében 13 bányász meghalt, hét pedig megsebesült. A mentési munkálalatokat a resiczabányai csendőrőrs legényesége a bányagazgatóság utasítása szerint a robbanás után azonnal bevezette. A németbogsáni járásbírószág vizsgálóbírója által, szakértők közbejöttével bevezetett vizsgálat során megállapították, hogy a robbanás okozta szerencsétlenségért felelősség senkit sem terhel. A katasztrófa áldozatai december 18-án eltemették, a sebesültek pedig a resiczabányai bányakórházban ápolatnak.

Ellenszegülés. Márk János dédabrisztrai lakos ellen fogannatosított karhatalmi kitelepités alkalmával, december 9-én, a karhatalmi segédletül kivezényelt Portik József és Szőke Dénes, dédai őrsbeli csendőrökből állott járőrnek, a kitelepitendő Márk két fia fejszével ellenszegült. A járőr az ellenszegülés letörésére saronyt basznált, minek következtében mind a két ellenszegülő súlyosan megsebesült.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kizárólatot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek. Szolgálatlalt kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati figyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdézőkördéseknek eleje vétessék. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

S. L. csendőr címz. űrsv. Felkérjük, hogy pontos címét velünk mielőbb közölje, hogy a «Megbízható lakó» című közleménynek tiszteletdíját megküldhessük.

P. J. cz. űrsv. Magas. Beküldött leírását nem közölhetjük, mert igen messze vezetne, ha minden hasonló ebelt értesítést közlőnk.

Sorsjegyek nem nyertek: Erzébet szanatorium 4584—4610, L. G. Teke, Remény, Szalárdi őrs, Bíró cz. cz. űrsv. Alásópodsága, Krisztea, űrsvezető, Bokor őrmester Virava, Péter csendőr Gyergyóremete; sorsolási lapstrom végett forduljon a «Mercur» szerkesztőségéhez Budapest, IV., Váci-utca. 37.

F. őrmester. A Bielik-féle kézikönyv Várnay cégnél beszerezhető.

T. J. csendőr. Pehértemplom. Kérdései nem világosak.

Tudnivagyó. 1., 2., 3. Olvassa el a kbbtkv. 61. 1-át. 4. Sorsjegyre később. 5. Olvassa el lapunk f. évi 34. számában az «aninai őrs»-nek adott válasrunkat. 6. 500 koronától feljebb.

A. S. űrsvezető. Olvassa el lapunk f. évi 45. számában «Pro patria» alatt közöltek.

Tudakozódó. 1—4. Olvassa el lapunk f. évi 45. számában «Többnek» adott felvilágosításunkat. 5. Tárgytalan.

Jüngling. Olvassa el lapunk f. évi 47. számában «Több kérdészőkördőnek» adott felvilágosításunkat.

B. A. cz. űrsv. Kérdés: Kik értetendők az «unokatestvérek»-nél még közelebbi rokonok alatt? — Válasz: A nagybátya, nagynéne.

A. L. őrmester. 1. A f. évi 9237/eln. sz. honv. miniszteri rendelet elég világos, ha valamit nem ért, forduljon előjárójához; ha önnél mint őrsparancsnoknál egy ily egyén újbeli felvételre jelenkezik, úgy tegyen erről illetékes helyen jelentést. 2. Az értékre való tekintet nélkül lopás büntette. 3. A «Büntető novella» életbeléptetéséről lapunk hasábjain K. Nagy Sándor tollából elég kimerítő közlemény jelent meg; olvassa el s akkor tájékozódva lesz. 4. Némagyarosításához a keresztlevíl és a községi illetőségi bizonyítvány szükséges, ha a kérvényező kiskorú, akkor ezeken kívül még a szülői beleegyező nyilatkozat. 5. Még nincs határozott intézkedés.

H. J. csendőr. A kbbtkv. VII. fejezete ily esetekre nézve konkrét rendelkezéseket nem tartalmaz ugyan, de nézetünk szerint az a korcsmáros, a ki záróra után az ablakon át még bort mér ki, a kbbtkv. 74. 1-ába ütköző közrend elleni kihágást követi el s feljelentendő.

Erdőőri szakiskola. (Kivonat a m. kir. földmiveltésügyi miniszter 1908. évi 66.420. sz. rendeletéből).

Magyarországban négy erdőőri szakiskola van és pedig: Görgényzentimrén, Királyhalmán, Liptóújváron és Vadászerdőn. A tanfolyam minden év szeptember havában veszi kezdetét és két évig tart. A tanulók felvétele a szakiskolákba pályázat útján

Kérjen ingyen és bérmentve

képes árjegyzéket: cs. és kir. szab. sérvkötők-,
hygienikus gummijárók- és a betegápoláshoz szük-
séges eszközökről.

KELETI J. Orvosi műszergyáros
Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 17.

történik. A pályázó által sajátkezüleg irt és kellően felszerelt kérvényt minden év július hó 25-éig ahhoz a szakiskolához kell benyújtani, a melyben a pályázó felvételt kíván. A pályázati kérvényben meg kell említeni, hogy a pályázó melyik szakiskolánál kíván felvételt és hogy ellátását a szakiskolában saját költségére vagy az állam költségére kívánja-e, s végül, hogy kérvényére a válasz milyen cím alatt s hová (vármegye, utolsó posta állomás) küldessék. A pályázatnak igazolnia kell a következőket: 1. anyakönyvi kivonattal azt, hogy kora a pályázat napjári évében a 17. évet meghaladja, de a 25. évet még el nem éri. (Kivételnek a Tanusítvány-nyal ellátott továbbcszolgáló katonai altisztek, a kik 25 éves korig folytathatnak felvételt). 2. Iskolai bizonyítvánnyal azt, hogy legalább az elemi népiiskola hatodik (illetőleg valamely középiskola második osztályát) sikeresen elvégezte; 3. kincstári erdészeti, katonai vagy hatóságai orvos által kiállított bizonyítvánnyal azt, hogy ép, erős, egészséges, edzett testalkattal s különösen jó látó, halló és beszélni képeséssel bír; 4. hatóság által kiállított bizonyítvány vagy más irattal azt, hogy katonai kötelezettségben áll-e vagy nem, (tényleges állományú katonáknál és csendőroknél ennek igazolása elegendő); 5. hatóság által kiállított bizonyítvánnyal azt, hogy kérvényének benyújtásáig kifoghatatlan magaviseletet tanusított; 6. a ki valamely alkalmazásban áll, gazdájának vagy gazdája megbízottjának bizonyítványával azt, hogy az alkalmazás mióta tart s mire terjed; 7. hatóság által kiállított bizonyítvánnyal azt, hogy szülei milyen állandó foglalkozást üznek vagy üztek, továbbá, hogy ha szülei látják el, milyen a vagyoni helyzete szüleinek, ha pedig szülőlen árva, illetőleg ha fenntartásáról saját magának kell gondoskodnia, milyen a vagyoni helyzete önmagának; 8. a ki saját költségén való ellátásra kíván felvételt, királyi közigazgató előtt kiállított nyilatkozattal igazolni azt, hogy az érteke járó ellátási költséget évenként 330 (háromszázharmincz) koronát érő az időre, melyet a szakiskolánál tölt, szülője, gyámja, vagy más hozzátartozója, avagy saját maga, a szakiskola igazgatójának felévi előleges részletekben a kitűzött időre pontosan lefizeti. — Azt, hogy a pályázók közül kik jelentkezhetnek felvételre, a szakiskolai igazgatók tanácsának javaslata alapján a magyar királyi földművelésügyi miniszter állapítja meg. A felvételre való kijelölésnél, illetőleg a felvételre való alkalmasság és érdemesség sorrendjének megállapításánál elsőbbségben részesülnek: 1. első sorban azok, a kiknek iskolai előképzettségük nagyobb, 2. másodsorban azok, a kik máris valamely erdőgazdaságnál gyakorlati alkalmazásban vannak vagy voltak; 3. harmadsorban azok, a kik erdőgazdaságnál alkalmazottaknak vagy földműveseknek, erdő- vagy mezőgazdasági munkásoknak gyermekei. Azok közül, a kiknek felvételre való alkalmassága és érdemessége a jelzett szempontoktól véve egyenlő, elsőbbségben az részesül, a ki saját költségén való ellátásra kíván felvételt. A felvételre kijelöltek kötelesek annál a szakiskolánál, melyhez beosztottak, a szakiskola által velük közölt időben felvételi vizsgálatra jelentkezni. A felvételre jelentkezőket a szakiskola igazgatója első sorban orvosi vizsgálat alá véteti. A kit a szakiskola orvosa valamilyen ragályos, vagy a szakiskolai foglalkoztatás mellett könnyen nem gyógyítható betegségben vagy hiányos testi szervezötűnek talál: az felvételi vizsgára nem bocsátható. A felvételi vizsgát a szakiskola igazgatója a tanszemélyzettel együtt tartja meg. A felvételi vizsga annak szigorú megállapítására szolgál, hogy a jelentkező tényleg birtokában van-e legalább azoknak az ismereteknek, a melyek az elemi népiiskola VI., illetőleg a középiskola II. osztályára megállapított követelményeknek megfelelnek. A ki a felvételi vizsgát ki nem állja, felvételét a szakiskolába csak újabb pályázattal alkalmával kérheti. Azokat, a kik a felvételi vizsgát sikeresen leteszik s a szabályzat egyéb feltételeinek is megfelelnek, az igazgató a szakiskolába befogadja s a szakiskolai tanulók

törzskönyvébe bevezetheti. A szakiskolába való belépés alkalmával minden tanuló köteles új állapotban magával vinni: 6 inget, 6 alsó nadrágot, 10 zsebkendőt, 10 pár kapezát vagy harisnyát, 1 pár erdőjárásra alkalmas erős bagaria cipőjét. A tanulók egyéb ruházatáról, valamint szükséges tankönyvekről, tanszerekről és eszközökről, nemkülömben a tanulóknak lakással és élelmezéssel való ellátásáról, a szakiskolában töltött idő alatt a tanulóért fizetett ellátási költség fejében, illetőleg az erre szolgáló államköltségvetési hitel terhére a szakiskola gondoskodik; de viazott a szakiskola helyiséginek, berendezésének és felszerelésének rendben tartása és tisztogatása a tanulók kötelezettségét képezi. Az állami ellátás ahhoz a feltételhez van kötve, hogy az abban részesülő tanuló a szakiskola tanfolyamát tényleg sikeresen végezze. Ehhez képest az iskolában állami ellátás mellett felvett tanuló — végleges befogadását megelőzőleg — királyi közigazgató előtt kiállított nyilatkozattal biztosítani tartozik azt, hogy a mennyiben a szakiskolából a két évi tanfolyam bevégezése előtt önként kilépne, vagy saját hibájából kifolyólag elbocsátatnák, abban az esetben érte a szakiskolában töltött időre eső ellátási költséget szülője, gyámja, vagy más hozzátartozója a szakiskola igazgatójának felszólítása után hat héten belül megtéríti. Ez alól a kötelezettség alól csak azok menthetők fel, a kik hitelesen igazolják, hogy az ellátási költség megtérítéséről egyáltalán nem gondoskodhatnak. — Az elméleti és gyakorlati oktatás anyaga a következő: 1. Magyar helyesírás és nyelvhasználat; irodai és számadási ügyvitel. 2. Szépirás és rajzgyakorlat. 3. Elméleti és alkalmazott mennyiségtan. 4. Természettudományi alapismeretek. 5. Politikai földrajz és történelem. 6. Erdőművelés. 7. Erdővédelem. 8. Erdőhasználat. 9. Vadtenyésztés, vadászat, fegyverhasználat. 10. Legelőgazdálkodás. 11. Kisgazdaságok berendezése és kezelése. 12. Törvények és rendeletek, közigazgatás. 13. Mezőgazdaság (mező- és rétművelés, kertészet, gyümölcs-tenyésztés, méhészet, halászat). 14. Házipar. 15. Egészségtan, első segélynyújtás, egészségügyi testgyakorlás. —

Magánután készülnék. A földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium 1880. évi 25347. számú intézkedésével kiadott utasítás 2. §-s értelmében: «erdőőri szakvizsga letételére bocsáttatnak mindazok, kik az elemi népiiskolát elvégezték, illetőleg írni, olvasni és négy közönséges száművelet szerint számolni tudnak s azt, valamint azt, hogy legalább három évig szakadatlanul erdészeti gyakorlati szolgálatban állottak, hitelesen igazolni tudják, feddhetlen magaviseletűek és 20-ik életévüket betöltötték.» Az erdőőri szakvizsgára való bocsátás iránti folyamodványhoz csatolandó: 1. keresztlevél, 2. iskolai bizonyítvány, 3. erkölcsi bizonyítvány, 4. a felletes hatóság, esetleg az erdőbiztos részéről kiállítandó szolgálati bizonyítvány, melyből a szakadatlanul eltöltött szolgálati idő pontosan megállapítható. A hiteles bizonyítványokkal felszerelt folyamodványt, ahhoz a kir. erdőfelügyelőséghez kell benyújtani, a melynek székhelyén a vizsgázó a vizsgát letenni kívánja. A pályázati időt évről-évre a földművelésügyi m. kir. miniszterium állapítja meg. Tananyag: «Az erdőőri vagy az erdőészeti Egyesületnél Budapestén). — A kincstárnál alkalmazott erdőőrök (erdőaltisztek) kezdő fizetése évi 700 k., a mely 5-5 évenként egész a 15. szolgálati év befejezéséig emelkedik és akkor a legmagasabb fizetési fokot, az 1300 koronát éri el. Ezenkívül vannak mellékilletmények, mint pl. lakás, tüzelő stb. Az erdőészeti altisztek nyugdíját, az 1885. évi XI. tcz. 27. §-a szabályozza, mely szerint részükre a 10-20. szolgálati év után beszámítható illetmények egy negyede, 20-30. évig kétnegyede, 30-40. évig háromnegyede és 40. éven felül pedig négy negyede, vagyis a beszámítható illetmények teljes összege ítéltetik oda.

Brucker Győző Nándor és Társa
órák, ékszerész. **GYÖR 33. sz.**

A m. kir. csendőrségnek ingyen és bérmentve küldöm **500 képpel** ellátott árjegyzéket. Kedvező feltételek. — Feltétlenül tisztességes kiszolgálás. — Csendőrségi megbízható órák 5 évi jótállással.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások.

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi november hó 30-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Holek László¹ és

Tyll László,² a m. kir. II., továbbá

Dobos Gyula,³ a m. kir. IV. számú csendőrkerületnél létszám felett vezetett őrnagyoknak, a saját kérelmekre megőjtett felülvizsgálat eredménye alapján, *mind jelenleg szolgálathelyeiknek, egy év tartamára várárkózsági illetékekkel való szabadsgólosát legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott.*

Várakozási illetékekkel való szabadsgólos napja: 1909. január 1.

¹ Választott lakhelye: Szeged.

² " " Budapest.

³ " " Kassa.

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi december hó 3-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Somlyó *Szilágyi* Ödön, a m. kir. VIII. számú csendőrkerületnél létszám felett vezetett őrnagynak saját kérelmére egy év tartamára várárkózsági illetékekkel való szabadsgólosát legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott.

Várakozási illetékekkel való szabadsgólos napja: 1909. január 1.

Választott lakhelye: Debreczen.

Athelyezettettek:

1908. évi december hó 16-ával:

Baranyi Ferencz, VIII. számú csendőrkerületbeli hadnagy, szakaszparancsnok, hasonló minőségben a II. számú csendőrkerületbe Lugosra a 2-ik szakaszhoz;

Mész Henrik, VI. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, szekszárdi szakaszparancsnok, hasonló minőségben a VIII. számú csendőrkerületbe Nagykarolyba;

Soltész Sándor, V. sz. csendőrkerületbeli főhadnagy, turócszentmártoni szakaszparancsnok, hasonló minőségben a VI. sz. csendőrkerülethez Szekszárdra;

Martin Imre, III. sz. csendőrkerületbeli zászlós, ideiglenes szakaszparancsnoki minőségben az V. számú csendőrkerülethez Turócszentmártonba.

Krausz Jenő, VIII. számú csendőrkerületbeli hadnagy, gyulai szakaszparancsnok, hasonló minőségben az I. számú csendőrkerületbe, a desi I. sz. szakaszhoz és

Gárb Gyula, VII. számú csendőrkerületbeli zászlós, ideiglenes szakaszparancsnoki minőségben, a VIII. számú csendőrkerületbe: Gyulára.

Okirattal megdicsértettek:

A m. kir. III. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Ferenz Sándor csendőr ez. őrsvezető, mert a Bács-Bodrog vármegye Csonoplya községben folyó évi október hó 13-án dühöngött tüzvész alkalmával a vagyonmentes körül kiváló terekenységgel működött, helyes és erélyes intézkedésével a nagyobb veszélynek elejét vette.

Fajl Jakab járásörmester, mert a folyó évi szeptember hó 3-án Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegye Kunhegyes községben lakásán meggyilkolva talált özvegy Peistek Sándorné született Ladi Rozália gyilkosát igen nehéz körülmények között, szakértelemmel párosult ügyes és leleményes nyomozás során kiderítette és az igazságot szolgáló kezébe juttatta.

G. Urbán Ignác ez. örmester, mert a tassi örskörletben a múlt és folyó évek folyamán 1250 kor. kárértékben előfordult különféle lopások tetteseit 215^{1/2} óráig tartott igen fárasztó, ügyes, körültekintő és leleményes nyomozás során kiderítette és az egész vidéket rétegében tartott tolvajszövetkezetet az igazságszolgáltatásnak átadta.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. III. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: *Kovács* József csendőr, mert a tassi örskörletben a múlt és folyó évek folyamán 1250 korona kárértékben előfordult különféle lopások tettesének 215^{1/2} óráig tartott kinyomozásánál és a tettesek elfogásánál járőrvezetőjét hathatósan támogatta.

Viola Márton, *Novák* István járásörmester, *Stolz* József, *Lázár* Kálmán örmester, *Somogyi* Géza és *Lázár* János ez. örmesterek, *Bürger* Mátyas őrsvezető, *Thoma* Márton, *Juhos* Karoly, *Nyikusz* Mihály, *Hunecz* Gergely ez. őrsvezetők, *Schabek* Márton, *Némethi* Bálint, *Bokor* Bertalan, *Nagy* Péter, *Barkóczy* János, *Szűcs* Lajos, *Orosz* György és *Pálker* András csendőr ez. őrsvezetők, *Erdei* István és *Regedus* Mihály csendőrök, mert a folyó évi szeptember hóban Magyarországon nyugati részén lefolyt nagy hadgyakorlatoknál mint kirendelt tabori csendőrök odaadó sikerrel működtek.

Lehel Adam ez. örmester, *Parlax* József és *Szűcs* László csendőrök, valamint *Czéh* József próbacsendőrként, mert a folyó évi július hó 8-án éjjel Karó Ferencz szabadska-ludaspusztán lakosul kiűtött tűz alkalmával a tűzoltás és vagyonmentésnél gyors és észszerű intézkedésekkel a nagyobb veszélynek es kárnak elejét vették.

Pénzbeli megjutalmazás.

Szabó Ferencz, m. kir. III. számú csendőrkerületbeli örmesternek, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes működésért a m. kir. belügyminiszter ur folyó évi november hó 12-én kelt 132,628 V-b. számú rendeletével 100 korona pénzbeli jutalmat adományozott.

Katonai szolgálati jel.

A legénységi II. osztályú katonai szolgálati jellel elláttattak.

a m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:
Pap János őrsvezető, 1908 nov. 21-én, *Pintye Ágoston* címz. őrsvezető, 1908 november 22-én és *Papp János* IV. cz. őrsvezető, 1908 nov. 20-án.

Házasságra lépett:

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:
Erdely István cz. őrsvezető, *Nagy Mária* Vilmával, 1908 nov. 14-én, Brassóban.

PÁLYAZATOK.

Egy hivataloszolgai állás a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszéknél. Fizetés pótlékkal 700 korona. Lakpénz 400 korona. Ruhailletmény 100 korona, esetleg természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszék elnökéhez 1909. évi január hó 17-ig.

Egy iskolaszolgai állás a petrozsényi m. kir. állami foglalkoztatásnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Törvényszerű lakpénz, illetőleg természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Egy évi próbaszolgalat. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztériumhoz címzett kérvények a fenti gimnázium igazgatóságához 1909. január 15-ig.

Egy hivataloszolgai állás a budapesti kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 700 korona. Lakpénz 400 korona, esetleg természetbeni lakás. Ruhailletmény 100 korona, vagy természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a budapesti kir. törvényszék elnökéhez (V. Alkotmány-u. 14.) 1909. évi jan. hó 5-ig.

Egy gépészi állás a budapesti m. kir. tud. egyetem II. sz. chemiai intézeténél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 600 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kazánfűtő és gépkezelői vizsga és gyakorlat. Dynamogépkezelői bizonyítvány. Próbaszolgalat. Kérvények a Rector Magnificushoz szívesen, az egyetem rectori hivatalához 1909. évi január hó 7-ig.

Ugyanott egy szolgai állás. Kezdő fizetés pótlékkal 700 korona. Lakpénz 400 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Annak igazolása, hogy pályázó tudományos laboratoriumban már dolgozott. Próbaszolgalat. A Rector Magnificushoz címzett kérvények az egyetem rectori hivatalához 1909. évi január 7-ig.

Egy gépkezelői kapusi állás a budapesti kir. magyar tudományegyetem fogászati intézeténél. Kezdő fizetés pótlékkal 1000 kor. Természetbeni lakás. Ruhailletmény 200 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Gyakorlati jártasság. Próbaszolgalat.

A magyar kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetőségénél:
 Egy hivataloszolgai,
 három vonatfékezői,
 két váltókezelői,
 öt pályaoi állás.

A m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségénél:
 Öt hivataloszolgai,
 hat állomásmálházói,
 négy vonatfékezői,
 hat váltókezelői,
 öt pályaoi állás.

Fizetés 300 korona: a pályaoi állásnál 1800 korona. Valamennyi állásnál 150—300 korona lakbér és természetbeni egyenruházat. A vonatfékezői állással ezenkívül kilométerpénz jár.

Minden állások a végleges kinevezés elnyeréséig megfelelő napibérrrel javadalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. Hat havi próbaszolgalat.

A m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetőségénél:

Egy pályafelügyelői,
 három kalauzi állás.

A m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségénél:

Tizenkét állomásfelügyelői,
 négy raktárnoki állás,
 öt kalauzi állás.

Fizetés 1200 korona. Lakpénz 250—300 korona. Természetbeni egyenruházat. A kalauzi állással ezenkívül kilométerpénz és utazási órapénz jár. A végleges kinevezés elnyeréséig megfelelő napibérrrel javadalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. A zágrábi üzletvezetőségénél a horvát nyelv ismerete is. Négy középiskolai vagy ezzel egyenértékű iskolai végzettség. Ily végzettség hiányában vésni alijesti képesítő vizsga. Hat havi — az állomásfelügyelői állásához tíz havi, a pályafelügyelői állásához pedig 11 havi próbaszolgalat.

Kérvények a m. kir. államvasutak illető üzletvezetőségéhez 1909. évi január 10-ig.

Két szolgai állás a kecskeshelyi gazdasági akadémiánál. Fizetés 600 korona és pótlék. Természetbeni lakás. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Egy évi próbaszolgalat. A m. kir. földművelésügyi miniszterhez címzett kérvények a kecskeshelyi gazdasági akadémia igazgatóságához 1909. évi január hó 15-ig.

Egy irnoki állás a mohácsi kir. járásbíróságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 kor. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a pécsi királyi törvényszék elnökéhez 1909. évi január hó 3-ig.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, = VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
 — csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban.

A közelgő karácsonyi és újévi ünnepek alkalmából mint ajándéktárgyat ajánljuk a raktárunkon levő különféle képes és ifjúsági iratokat, diszkötésű műveket, diszlevélpapírokat dobozokban. **Tüzben aranyozott jubileumi keresztek és hozzávaló szalagok** kaphatók raktárunkon.